

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Lucae Pinelli Societatis Jesu Theologi, De
Perfectione Religiosa, Et Obligatione, Qvam Qvisqve
Religiosus ad eam consequendam habet. Libri Quatvor**

Pinelli, Luca

Mogvntiae, 1604

XI. De Virtute orationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46699)

siue degat in Ecclesia, siue domi in cubiculo, siue dominat; siue loquatur, siue iter faciat.

FILII, optas facilè, sed efficax medium ad acquirendam modestiam? Conuersare in conspectu meo, hoc est, in omnibus actionibus tuis, siue occultis, siue manifestis, siue noctu, siue interdiu instituuntur, cogita me esse præsentem, omniumque spectatorem, sicut te vera spectro. Nec dubito, quin verecundaberis in meo conspectu vel præsentia quidpiam indecorum, & statu religioso indignum peragere.

De virtute Orationis.

CAPVT XI.

FILII, verissimum est, quod quidam affirmant orationem mihi esse sacrificium, demonibus flagellum, & oranti subsidium. Ac sacrificium quidem, vt in odorem suauitatis offeratur, necesse est vt placeat non tam illi qui offert, quàm cui offertur. Atque ideò, quod te ad orationis studium excitet, debet esse purum desiderium placendi mihi, non autem aliis, vel tibi ipsi. Nec dubium gratissimam mihi fore orationem, si meo palato respondeat, etiamsi tu nullam ex ea caperes consolationem. Sacrificia ve-

tera fiebant, sicut ego in lege constitueram, & qui ea offerebant, à ministris non postulabant aliud, quàm vt eorum sacrificia conuenienter voluntati diuinæ instituerentur. Non sic facit dæmon, sed variis mediis conatur hoc gratum orationis sacrificium impedire. Nunc siquidem exaggerat eius difficultatem, vt eam deserat. nunc prætexit tempus non esse commodum, vt eam differas, nunc fingit noxiam valetudini, vt eam contemnas. Nec mirum, quia, vt dixi, oratio est eius flagellum, & ideò maximè eam reformidat. Verùm quo magis illi exosa est, hoc religioso debet esse carior, cum sit cibus spiritualis, quo anima eius pascitur & roboratur.

ORATIONIS virtus tam grata est meo cælesti Patri, vt de cælo dilapsus mihi commendauit, vt discipulis meis modum orandi traderem, in quo voluit appellari Pater, vt omnes in suis necessitatibus magna fiducia ad eum confugerent, diuinamque bonitatem in hoc sancto orationis exercitio pariter collaudarent, & venerarentur. quod tantoperè illi placet, vt nonnunquam differat gratiam in ea postulatam, vt oratio repetatur. Mihi quoque non minus grata, quàm familiaris fuit oratio, & ideò in E-
uange-

uangelio eam laudauī, aliisque commen-
 dauī non tantūm uerbis, sed etiam exemplo
 & factis. Et quando interdū non licuit va-
 care precibus, propter prædicationis, alio-
 rumque operum in salutem proximorum
 factorum laborē, noctem in iis consumpsi.
 O quā grauitè delinquit religiosus, quā-
 que strictam redditurus est aliquando Deo
 rationem, qui tempus à religione ad præcā-
 dum destinatum aut non impendit in hoc
 sacro exercitio, aut non impendit, ut debe-
 ret & posset. Iam quantus pudor est, uidere,
 dum signum datur ad alias actiones ad cor-
 pus attinentes promptè & diligenter accur-
 ri, quando uerò datur ad orationem, tardè
 & cunctabundè? Si precum consuetarum
 pensum non absoluas, aut poscitāter absol-
 uas, nonnè animaduertis te id facere cum
 aliarum religionum iactura, quæ tuæ re-
 ligionis sunt participes? Qui religioni si-
 bi non ducit, animam suam fructu ora-
 tionis priuare, minus ducet fraudare ali-
 os. Si famulus non sit affectus ad id,
 quod placet Domino, multò minus Do-
 minus affectus erit ad id, quod placet
 seruo.

ORATIO non est aliud, quam colloqui-
 um uel comērcium creaturæ rationalis cū
 suo

suo creatore, cui cum suas, tum alienas necessitates confidenter proponit, ut tanquam Pater misericordiarum opem ferat suis filiis. Multum verò mihi placent illi, qui in oratione tractatur; cum Patre caelesti, inuocant aliquem è Sanctis, quibus ad dicti sunt, ut illi quoque suarum precum subsidium adiungant. Placent & illi, qui non ante orandi initium faciunt, quam gratiam benè orandi flagitarint. Et qui suarum imperfectionum & peccatorum veniam deprecantur: hæc enim orationis fructum progressumque non parum iuuare solent. Rectè etiam faciunt, qui ad fructuosè orandum, non solùm aliorum omnium negotiorum cogitationes, quæ mentem distrahere solent excludunt, sed etiã student, ut decenter sint compositi, taliq̃ corporis situ utantur, qui iuuat ad preces attentè & deuotè persoluendas. Cum enim oratio sit sacrificium quod fit Deo, nihil in eo prætermitti fas est, ut optimè fiat.

QVIDAM non obtinent à Deo, quod in oratione postulauerunt, quia non postularunt, quod conueniens erat. Qui postulat noxia vel inutilia animæ, nõ postulat quod animæ conuenit. In oratione peti debent res bonæ & utiles pro salute. Res adiaphoræ,
quæ

quæ vsurpari queunt benè vel malè, vt sunt honores, opes, sanitas, peti debèt cum conditione, si sint animæ salutares. Rectiùs nouit medicus, quàm infirmus, quid eius sanitati conducatur: vndè non semper præbet infirmo quod petit, vt possit dare quod conducit. Apostolo meo stimulum carnis non ademi, licet id crebriùs à me in precibus suis postulasset, quia vtiliùs ei erat illum retinere. Vtilius est religioso, si anima eius compleatur meritis, quàm si eius satisfiat voluntati. Qui in oratione humilis non est, vt miseriam suam agnoscat, non impetrat, quod petit, quia non petit benè. Qui non orat cum fiducia, sic vt firmiter credat se posse annuere postulatis: non consequitur gratiam, quia non orat, vt debet. Qui in oratione non perseverat, ac postulatione semel proposita cessat, vel certè languidè perseverat, nihil obtinet, quia non postulat benè.

Sunt alij nonnulli, qui, simulatque postulatam gratiam non impetrant, ab oratione desistunt cum suo dispendio. Ego enim constitui eos maioribus cumulare gratiis supra eam quam petunt, sed quia dilationem oderunt, omnibus excidunt. Dum ego gratiæ collationem differo, & illi in orando

2. Cor.

12.

rando persistunt, augetur desiderium eam
 obtinendi, ac ubi obtinuerint, ardentius e-
 am complectuntur & conseruant. Adhuc
 continuant orationem, quæ est actio bona
 & meritoria, aptioresque se reddunt ad re-
 cipiendam optatam gratiam. Nam dum in-
 ter spem metumque recipiendi postulatam
 gratiam hærent, seipsum excutiunt, an oc-
 culto aliquo peccato, vel imperfectione à
 gratia fortè impediuntur, & si naxum ali-
 quem deprehendant pœnitentia ducuntur
 & purgantur, magisque idoneos ad recipien-
 dam gratiam se reddunt. Nonne hæc diuer-
 sa sunt gratiarum charismata, quæ ego im-
 petro, dum ego non ilico postulatam facio
 satis? Cur ergo oratione deserunt? Multa im-
 petratum à Deo, ob vehemens, continuatumque
 rei desiderium, quod si non esset, nec impetraretur.

Eccl. 7.

Quocirca, ut loquitur sapiens, *melior est fi-
 nis orationis, quam principium.* Opus enim nul-
 lum perficitur, dum inchoatur, sed dum absolui-
 tur & ad finem peruenitur. Bene disposito De-
 nouit plus largiri, quam ille postulare queat.

ALII orationem deserunt, quia aridi sunt,
 & omni deuotione destituti. Non est bo-
 num hoc remedium. Si ariditas illa culpa
 tua accidit, ut quia nulla antegressa præpa-
 ratione, & capite multis alienis cogitatio-
 nibus

nibus distracto ad precandum irruis, cur idcirco abijcietur oratio? Tollatur potius ariditatis & distractionis causa. Qui per incuriam in saxum impingit, non ideo rescindit pedem, quia citra culpam suam impigit, nec captum iter intermittit, sed sedulo aduigilat, ne amplius impingat. Nec verò deferenda est oratio, cum nulla tua noxa obrepat ariditas: quia ego aliquando data opera gratiam consolationis subtrahō, ut agnoscens te non esse sufficientem ex te ad obtinendam in oratione deuotionem & gustum, humilies te, & confiteare id esse ex donis quæ distribuo, quibus voluero, & quando voluero. Præterea, dic mihi, cur instituis tu orationem? Si ut tibi complaceas, non est quod aliud præmium vel stipendium præstolere, quia voluptate illa, quam sentis in oratione, abundè labor orandi compensatur. Si verò oras, ut mihi placeas, satis esse tibi debet, quod mihi probetur. Qui inuitat ad conuiuium, contentus esse debet, si conuiuæ probent epulum, etiam si ipse nihil ex eo degustet.

Alii sunt, qui Orationem negligunt, quia in ea variis & importunis cogitationibus, scrupulisque exagitantur. Miles bonus non est, qui ad primum tubæ sonitum, vel

vel post primum hostis conspectum terga
vertit. Quid tibi nocēt prauæ cogitationes,
si inuito obrepant, nec optes eas retinere?
Sufficit mihi, si, dum eas aduertis, excutias,
& si redeant, iterum excutias, immò si toto
orationis tempore nil aliud ageres, non mi-
nus mihi gratus fores, quàm si perattentè
orauisses. Ac merereris amplius apud me,
quàm si inter orandum magna consolatio-
ne & voluptate spiritali affectus fuisses.
Bonus famulus plus voluptatis capit ex
consolatione Domini, quam sua, et si illam
Domini æstimet suam. Pro scrupulis opti-
mum antidotum est nihili eos pendere, sed
tantum in orationibus propositum habere
bonitatis diuinæ laudandæ. Qui rationem
habet scrupulorum, multorum bonorum
operum fructum perdit.

ALII, quia orationis fructum non vi-
dent, parui æstimant, ac proindè eius exer-
citationem velut inutilem contemnunt. Fi-
li, bona consecutio non est, Nullum fructū
in precibus facio, rectè ergò facio, nullas
instruendo. Si enim fructum non facis, tuo,
non orationis vitio facis; posses enim si vel-
les, facere maximū, cum oratio sit fructuo-
sissima. Qui instruit ignem, & longè ab eo
recedit, non recipit ab eo calorem. Oratio
ignis

ignis est, ad quem si te non applicueris, nunquam incalesces. O quam grati mihi sunt religiosi, qui postquam me in precibus suis omni honore & laude profecuti fuerint, eius beneficio vitam piè instituunt, à vitiis abhorrendo, & complectendo virtutem, de qua fuerunt in oratione meditati. Nec, si in te ipso nullum efficeres fructum, ideò deberes ab orandi consuetudine discedere: nam habet illa alium fructū, qui nunquam ab ea tollitur, nempe, quod per eam mihi tuo creatori magnus honor & gloria deferatur. Quanquam bonus religiosus hic sistere non debet, sed porrò transire ad opera, sic enim maiori & veneratione, & voluntate me afficiet. Quamobrem non mihi arridet, qui in prece sua postulat quidem virtutem, tamen postea nullam operā collocat in ea comparanda, nempe, actus eius aliquos exercendo. Hoc enim est tentare DEVM. Siquidem non id totum à me expectandum est, quod meo fultus auxilio ipse præstare potes.

DOMINE, lege tua cautum est, vt sine *Luc. 18.*
intermissione & semper oremus. Quomodo *1. Theff.*
autem id fieri potest, cum necesse sit, nunc *5.*
dormire, nunc cibum sumere, nunc negotiari, cum quibus actionibus non possumus
Z simul

simul orare. Fili, lex illa non sic intelligenda est, quasi opus sit quouis momento actu orationi vacare, Religiosus siquidē ille semper, & sine intermissione verè orat, qui statis temporibus & horis orationem habet. Ille quoque semper orare dicitur, qui quicquid agit, ad gloriam Dei refert. Adhæc vitam piam & sanctam instituere, est semper orare. Qui enim benè semper viuit, parens in omnibus secundùm vocationem suam mee voluntati, semper orat. Atque hoc non est impossibile, nec admodum difficile, quod lex mea mandat.

De virtute Perseuerantia.

CAPVT XII.

FILI, omnes angeli conditi sunt in celo, sed non omnes in eo perstiterunt. Omnes multis donis & beneficiis vna cum gratia ornati sunt, sed non omnes eam conseruarunt. nam nonnulli haud perseuerantes in felici illo statu miserè lapsi sunt, omniq̃ fauore & beneuolentia Dei exciderunt. Qui autem perstiterunt, in gratia confirmati sunt, & beatitudine donati sempiterna. Qui suo statu, conditione uè contentus non est, inquietus viuit, & facilè delinquit. Primi parentes tui facti sunt ex terra,
sed